

دستورالعمل و راهنمای پرستاری جهت آموزش به بیمار، حین بستری

درمان شکستگی با گچ اسپایکا

همکار محترم پرستاری بیمارستان با توجه به دستورالعمل جامع خودمراقبتی و آموزش بیمار، الزامی است آموزش بیمار حین بستری و ترخیص **درمان شکستگی با گچ اسپایکا** طبق این دستورالعمل و حداقل محتوای زیر انجام گیرد.

❖ اقدامات قبل از عمل

- ✓ شب قبل از عمل، شام سوپ به کودک داده شود و از نیمه شب ناشتا باشد.
- ✓ در صورتی که کودک شما بیماری خاصی دارد که تحت درمان میباشد، به پزشک و پرستار خود اطلاع دهید، زیرا ممکن است نیاز باشد داروهای کودک قطع و داروهای جدید جایگزین شود.
- ✓ روز عمل کلیه اشیاء فلزی، گیره سر و اعضاء مصنوعی کودک را خارج سپس لباس اتاق عمل را به او بپوشانید.
- ✓ قبل از عمل آزمایشات خون و عکس رادیوگرافی از کودک گرفته خواهد شد.
- ✓ سرمهای تزریقی حاوی الکترولیت میباشد و تا حدودی نیازهای تغذیه ای کودک شما را بر آورده میکنند.
- ✓ در مواردی که شکستگی همراه با جابجایی باشد اگر سن بچه زیر 5 سالگی باشد ابتدا شکستگی در اتاق عمل، جاناندازی شده و سپس گچ گرفته میشود.

❖ رژیم غذایی

- ✓ پس از عمل باید تا حد اقل 6 ساعت ناشتا باشد و سپس طبق دستور پزشک رژیم غذایی با مایعات، شیرمادر و آب میوه را تازه شروع کنید.
- ✓ در چند روز پس از عمل و با شروع حرکات دودی روده ها و دفع گاز، مصرف رژیم غذایی با فیبر زیاد و مایعات میتواند سیستم گوارشی را تحریک و از ایجاد یبوست و نفخ جلوگیری کرده و به بهبود اشتها کمک کند.

❖ فعالیت

- ✓ کودک باید به آرامی از این پهلو به آن پهلو شود و جهت حمایت از بالش استفاده کنید و در هنگام تغییر وضعیت دادن، اتصال ران ها نباید برای کمک به حرکت مورد استفاده قرار گیرد زیرا ممکن است میله بشکند و سبب ایجاد گسیختگی در گچ گردد.
- ✓ کودک را تشویق به خم کردن زانو و بازی با مچ پا وانگشتان کنید.

❖ مراقبت

- ✓ از آلودگی گچ با ادرار و مدفوع کودک جلوگیری شود.
- ✓ دردی که با قرار دادن اندام بالاتر از سطح قلب و مصرف مسکن کنترل نمیشود (احتمال اختلال در خونرسانی بافتی یا سندرم کمپارتمان) گزارش کنید.
- ✓ طی خشک شدن نباید زیر سر و شانه بالش قرار دهید زیرا باعث فشار به قفسه صدری میشود.
- ✓ بهترین روش جهت جلوگیری از ترک خوردن و ناصاف شدن، تا خشک شدن کامل بهتر است کودک روی تشک سفت بخوابد.
- ✓ جهت سریعتر خشک شدن گچ قراردادادن قسمت گچ گرفته در معرض هوای آزاد میباشد.
- ✓ هر 2 ساعت یکبار برای حذف فشار و خشک شدن گچ، کودک را تغییر وضعیت دهید.
- ✓ جهت جلوگیری از آلودگی گچ با ادرار و مدفوع، قبل از هر بار دفع یک پلاستیک خشک و تمیز زیر محل مخصوص دفع قالب گچی قرار دهید و لبه های آن را به طرف بیرون برگردانید.
- ✓ پوست در تماس با لبه گچ را روزانه از نظر زخم بررسی کرده و با انگشتان ماساژ دهید.
- ✓ احساس حبس شدن در فضای تنگ و بسته باعث اضطراب کودک می شود که با حمایت می توانید به او آرامش دهید.
- ✓ در صورت وجود ورم عضو را بالاتر از سطح قلب قرار دهید.
- ✓ قرار دادن در وضعیت پهلو جهت درناژ وضعیتی مجاری تنفسی موثر میباشد.
- ✓ زمان خوابیدن کودک به دمر، بالش سبک زیر سر او قرار دهید و پاها از بدنه تخت آویزان کنید.
- ✓ ممکن است کودک دچار کندشدن حرکات گوارشی، تهوع و استفراغ شود که باید به پرستار اطلاع دهید.
- ✓ در صورت داشتن درد، به پرستار اطلاع داده تا طبق تجویز پزشک اقدامات لازم جهت تسکین درد را انجام دهد.
- ✓ درد شدیدی را که با مسکن و روش های آرام سازی و ... درمان نشد به پرستار اطلاع دهید.

❖ داروها

- ✓ داروها طبق دستور پزشک در فواصل و زمان معین توسط پرستار تجویز میشود.

دستورالعمل و راهنمای پرستاری جهت آموزش به بیمار، حین ترخیص

درمان شکستگی با گچ اسپایکا

❖ رژیم غذایی

- ✓ بهتر است به کودک روزانه 6 وعده غذای کم حجم داده شود تا از فشارها و کرامپ های شکمی پیشگیری کنید.
- ✓ مصرف مایعات کافی و رژیم های پرفیبر به همراه میوه جات و سبزیجات از یبوست جلوگیری و در بهبود عملکرد مثانه و روده ها موثر است.

❖ فعالیت

- ✓ کودک باید به آرامی از این پهلو به آن پهلو شود و جهت حمایت از بالش استفاده کنید و در هنگام تغییر وضعیت دادن، اتصال ران ها نباید برای کمک به حرکت مورد استفاده قرار گیرد زیرا ممکن است میله بشکند و سبب گسیختگی در گچ کند.
- ✓ بعد از خروج گچ بیمار نیاز به هیچ گونه فیزیوتراپی ندارد.
- ✓ نباید مانع راه رفتن کودک یا برعکس تشویق وی به راه رفتن شوید. پس از برداشتن گچ، فعالیت های عضو و اعمال وزن روی آن رابه تدریج شروع کنید و هر موقع که بچه خودش احساس کرد که توانایی راه رفتن دارد بلند شده و راه برود.
- ✓ کودک تا چند هفته و یا حتی تا چند ماه ممکن است موقع راه رفتن کمیلنگش داشته باشد. نباید از این موضوع نگران شوید. لنگیدن بیمار بتدریج خوب می شود
- ✓ کودک را تشویق کنید تا زانو های خود را خم و راست کند. بچه تا مدتی برای راه رفتن از دو عصای زیر بغل استفاده کند ولی پس از گذشت 1 الی 3 هفته برحسب شدت شکستگی و سن بچه معمولا میتواند بدون عصا راه برود.

❖ مراقبت

- ✓ محل زخم جراحی را باید تمیز و خشک نگه دارید و معمولاً گچ پس از 3 الی 6 هفته برداشته میشود.
- ✓ در صورتیکه بیمار با روش جراحی درمان شده، پانسمان زخم معمولا تا یک هفته انجام شده و بخیه ها بعد از ده روز خارج میشوند. پانسمان را به روش استریل و در فاصله زمانی توصیه شده از طرف پزشک، تعویض کنید.
- ✓ در صورتیکه گچ از ناحیه ای ترک برداشت باید برای ترمیم آن به پزشک مراجعه کنید.

- ✓ باید مراقب باشید تا لبه های گچ در پشت کمر بچه، پوست وی را زخمینکند بدین منظور وقتی بچه در حالت درازکش به پشت است باید یک پتوی چند لا شده زیر ساق های بیمار گذاشته شود تا کمی بالاتر آمده و بدین ترتیب فاصله لبه پشتی گچ از پشت تنه کم شود.
  - ✓ باید بین لبه گچ و پوست بچه پنبه یا پارچه نخی نرم گذاشت تا پوست بچه اذیت نشود پوست در تماس با لبه گچ را روزانه از نظر زخم بررسی کرده و با انگشتان ماساژ دهید.
  - ✓ جهت جلوگیری از آلودگی گچ با ادرار و مدفوع قبل از هر بار دفع، پلاستیک خشک و تمیز زیر محل مخصوص قالب گچی قرار دهید و لبه های آن را به طرف بیرون برگردانید.
  - ✓ احساس حبس شدن در فضای تنگ و بسته باعث اضطراب کودک میشود که با حمایت میتوانید به او آرامش دهید.
  - ✓ به دلیل وجود سلول های پوستی مرده، پوست خشک و پوسته پوسته است و سریعاً زخم میشود پس آن را نخارانید، پوست به آرامی شسته و با محلول های نرم کننده مرطوب کنید.
  - ✓ در روش گچ گیری اسپایکا ممکن است والدین کودک در عکس ران بچه متوجه شوند که استخوان ها درست جا نیفتاده و در کنار هم قرار نگرفته اند . این مسئله طبیعی بوده و نباید نگران شوید . روی هم افتادن دو قطعه شکسته شده تا حدود دو سانتیمتر و حتی کمی کج جوش خوردن قطعات شکسته شده مانعی نداشته و در آینده مشکلی برای بیمار ایجاد نمی کند.
  - ✓ کج جوش خوردن ران بتدریج و با گذشت چند ماه تا چند سال خود بخود برطرف و بوسیله بدن تصحیح می شود.
  - ✓ کوتاهی بوجود آمده هم بعد از گذشت چند ماه تا چند سال به علت رشد بیشتر استخوان ران شکسته شده نسبت به استخوان طرف مقابل، به وسیله خود بدن تصحیح می شود.
  - ✓ در صورتی که کوتاهی و کج بودن قطعات از حدی بیشتر باشد پزشک آنها را اصلاح میکند. در این مورد تشخیص حد قابل قبول با پزشک معالج است.
  - ✓ جهت تامین سلامت پوست باید مکرراً وضعیت پوست را در نقاط فشاری (پاشنه، خاجی، شانه ها و...) کنترل کنید.
- ❖ دارو**
- ✓ داروهای تجویز شده از طرف پزشک معالج (آنتی بیوتیک ها ضد دردها، ضد التهاب و ...) باید در فاصله زمانی معین مصرف گردد.
  - ✓ جهت تسکین درد در چند روز اول بعد از عمل جراحی از ضد دردهای خوراکی تجویز شده استفاده کنید و در صورت درد غیر قابل کنترل به پزشک معالج مراجعه کنید.

❖ زمان مراجعه بعدی

- ✓ در صورت وجود هر گونه قرمزی، تورم، حساسیت و یا ترشح چرکی از محل زخم و یا بروز تب، درد شدید و شکستگی گچ و بی قراری کودک سریعاً به پزشک معالج و مراکز درمانی مراجعه کنید.

واحد آموزش سلامت بیمارستان شهید رازی شاهیندژ